

USNESENÍ

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Jitky Denemarkové a soudkyň Mgr. Patricie Adamičkové a JUDr. PhDr. Aleny Novotné, Ph.D. ve věci

oprávněné: **Národní rozvojová banka, a.s.**, IČO 44848943
sídlem Jeruzalémská 964/4, 110 00 Praha 1
zastoupená advokátkou JUDr. Zdeňkou Jedličkovou
sídlem Bašty 413/2, 602 00 Brno

proti
povinné: **TOPTINT s.r.o.**, IČO 27789195
sídlem Bořivojova 878/35, 130 00 Praha 3
zastoupená advokátem Mgr. Richardem Novákem
sídlem Vodičkova 730/9, 110 00 Praha 1

pro 881 700 Kč s příslušenstvím, o návrhu povinné na zastavení exekuce, k odvolání povinné proti usnesení Obvodního soudu pro Prahu 3 ze dne 12. dubna 2021, č. j. 36 EXE 3844/2016-36,

takto:

Usnesení soudu I. stupně **se potvrzuje ve znění:** „Návrh povinné na částečné zastavení exekuce **se zamítá.**“

Odůvodnění:

1. Usnesením ze dne 12. 4. 2021 soud I. stupně zamítl návrh povinné na zastavení exekuce.
2. Soud I. stupně takto rozhodl o návrhu povinné ze dne 8. 3. 2021, kterým se domáhala zastavení exekuce v rozsahu 2 095 892,53 Kč s tvrzením, že proti pohledávce oprávněné započítala svou pohledávku z titulu náhrady škody za oprávněnou právě ve výši 2 095 892,53 Kč. Uvedla, že exekučním příkazem ze dne 5. 12. 2016, č. j. 179 EX 531/16-13 pověřený soudní exekutor Mgr. Zdeněk Ráček, Exekutorský úřad Žďár nad Sázavou, postihl pohledávku povinné za paní Z. F. D., nar. xxx, bytem Xxx, Xxx (dále jen „poddlužník“), ve výši 1 500 000 Kč s příslušenstvím, která vznikla z titulu neuhrazené části kupní ceny za pozemky nacházející se v katastrálním území Xxx, obec Xxx, okres Xxx, a které byly zajištěny zástavním právem k nemovitostem. Za situace, kdy poddlužník na exekuční příkaz neplnil, měla oprávněná podle § 315 o. s. ř. proti poddlužníkovi podat poddlužnickou žalobu. Tu sice podala, ale vzala ji zpět, a tak podle § 315 odst. 2 o. s. ř. způsobila povinné škodu ve výši 2 095 892,53 Kč. Tuto pohledávku povinná započítala za oprávněnou na vymáhanou pohledávku a v rozsahu 2 095 892,53 Kč navrhla zastavení exekuce. K návrhu na zastavení povinná nedoložila žádné důkazy. Oprávněná s návrhem na zastavení exekuce nesouhlasila. Uvedla, že povinná neposkytovala nezbytnou součinnost, aby oprávněná v pozici žalobce v řízení o projednání poddlužnické žaloby unesla důkazní břemeno. Poddlužník pak v řízení doložil, že uzavřel kupní smlouvu na uvedené nemovitosti se společností DM Saranella s.r.o. se sjednanou kupní cenou 10 000 000 Kč.
3. Vzhledem k nesouhlasu oprávněné soudní exekutor postoupil věc exekučnímu soudu, který po citaci ust. § 52 odst. 1 ex. ř., §§ 269 odst. 1 a 268 odst. 1, 4 o. s. ř. shledal, že povinná uplatnila

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Horáčková.

důvod pro částečné zastavení exekuce podle § 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř. z důvodu zániku pohledávky oprávněné započtením. O návrhu rozhodl bez jednání, neboť vzhledem k tomu, že podaný návrh se omezil toliko na tvrzení, mohl všechny okolnosti případu posoudit na základě písemného materiálu obsaženého ve spise.

4. Soud I. stupně vyšel z prokázaných zjištění, že v průběhu exekučního řízení soudní exekutor exekučním příkazem ze dne 5. 12. 2016, č. j. 179 EX 531/16-13 rozhodl o provádění exekuce příkázáním jiné peněžité pohledávky, a to pohledávky povinné za paní Z. F. D., nar. xxx z titulu neuhrazené části kupní ceny za pozemky parc. č. xxx, xxx (jehož součástí je stavba č. p. xx, rodinný dům), xxx, xxx, xxx (jehož součástí je stavba č. p. xx, rodinný dům), xxx a xxx, Katastrální úřad pro Olomoucký kraj, Katastrální pracoviště Xxx, vše zapsáno na LV č. xxx, katastrální území Xxx, obec Xxx, okres Xxx. Poddlužník na exekuční příkaz dobrovolně neplnil a oprávněná tak ke dni 1. 6. 2020 podala proti poddlužníkovi poddlužnickou žalobu, v průběhu řízení vzala žalobu zpět.
5. Po citaci ust. §§ 315, 101 odst. 1 a 120 o. s. ř. soud I. stupně návrh povinné na zastavení exekuce zamítl, neboť povinná neunesla důkazní břemeno, když na podporu svých tvrzení nedoložila a ani nenavrhlala jediný důkaz, ačkoli ji tížilo břemeno důkazní ve smyslu ust. § 120 o. s. ř. Ve svém návrhu se omezila na pouhé konstatování tvrzených skutečností, aniž by se je pokoušela jakkoliv prokázat. Soud I. stupně poukázal na skutečnost, že exekuční řízení jako součást sporného řízení je ovládáno zásadou projednací, kdy soud přihlíží pouze k tomu, co mu procesní strany přednesly a k těm důkazům, které na podporu svých tvrzení soudu předložily, případně označily. Soud I. stupně dále poukázal na § 55 odst. 2 věta druhá ex. ř., podle něhož má exekutor odmítnout návrh na zastavení exekuce, k němuž nejsou přiloženy listiny k prokázání tvrzení obsažených v návrhu, soud I. stupně se však řídil zásadou procesní ekonomiky a návrh na zastavení exekuce zamítl, aniž by se jím věcně zabýval.
6. O náhradě nákladů řízení o návrhu na zastavení exekuce soud I. stupně nerozhodoval, neboť o nich přísluší rozhodnout soudnímu exekutorovi příkazem k úhradě nákladů exekuce.
7. Proti usnesení podala včasné a přípustné odvolání povinná. Vytýkala soudu I. stupně, že jeho rozhodnutí je vnitřně rozporné, neboť soud I. stupně provedl dokazování důkazy, které jsou podle povinné klíčové, přesto však závěrem konstatoval, že nebyly navrženy a tedy ani provedeny žádné důkazy. Poukazovala na procesní postup soudního exekutora, který je v rozporu s ust. § 55 odst. 2 ex. ř. Soudní exekutor měl povinnost posoudit obsahové a formální náležitosti návrhu na částečné zastavení exekuce a pokud měl jakékoliv pochybnosti, měl návrh odmítnout nebo měl postupovat podle §§ 5, 43, 118a odst. 1 až 3 o. s. ř. a vyzvat povinnou k předložení listin, kterých se v návrhu dovolává. Soudní exekutor však vyzval oprávněnou k vyjádření k návrhu na částečné zastavení exekuce, zřejmě tedy pochybnosti neměl. Rovněž oprávněná uvedla výhradně svá tvrzení, aniž by předložila jakékoliv důkazy k prokázání svých tvrzení. Pokud měl soud I. stupně pochybnosti o tom, že návrh na částečné zastavení exekuce není meritorně projednatelný, jelikož neobsahuje všechny náležitosti stanovené zákonem, měl vyzvat povinnou, aby doplnila své podání a měl jí současně poučit o jejich procesních právech a povinnostech ve smyslu § 118a odst. 1 až 3 o. s. ř., popřípadě uložit soudnímu exekutorovi, aby povinnou vyzval ke splnění výše uvedených povinností. Zásadním procesním pochybením soudu I. stupně pak bylo, že ve věci nenařídil jednání a nepoučil účastníky řízení o jejich procesních právech a povinnostech. Dále se vyjádřila k rozsahu dokazovaných skutečností a důvodu pro částečné zastavení exekuce, namítla, že v návrhu na částečné zastavení exekuce tvrdila všechny pro rozhodnutí významné skutečnosti a rovněž navrhovala důkazy k prokázání takových tvrzení. Skutečnost, že poddlužnická žaloba byla vzata zpět, bylo soudem I. stupně v řízení prokázáno, odpovědnost oprávněné je objektivní. Podle povinné je mezi účastníky sporné jen právní hodnocení toho, zda povinné vznikl zpětvzetím poddlužnické žaloby nárok na náhradu škody. Navrhla, aby odvolací soud exekuci částečně, co do

částky 2 095 892,53 Kč, zastavil a uložil oprávněné povinnost zaplatit soudnímu exekutorovi náklady exekuce a dále nahradit povinné náklady řízení o zastavení exekuce a odvolacího řízení, popřípadě aby usnesení soudu I. stupně zrušil a věc vrátil soudu I. stupně k dalšímu řízení.

8. Oprávněná nesporevala, že soudní exekutor vydal exekuční příkaz, jímž byla postižena pohledávka povinné za poddlužníkem, ani skutečnost, že uplatnila pohledávku poddlužnickou žalobou u Okresního soudu v Přerově, popřela však, že by k uplatnění pohledávky došlo na základě urgencí ze strany povinné. Povinná poskytla součinnost až po třech letech od výzvy k součinnosti, načež oprávněná zjistila, že pohledávka povinné za poddlužníkem fakticky zanikla, což bylo důvodem pro zpětvzetí žaloby. Popřela také, že by mohla způsobit povinné škodu, jakékoliv započtení na neexistující pohledávku není možné. Soud I. stupně postupoval zcela správně, odvolání, kterým povinná napadá postup soudu I. stupně, považovala za účelové. Rozsah dokazovaných skutečností a vymezení zastavovacího důvodu nasvědčuje tomu, že není dán žádný právně relevantní důvod pro zastavení exekuce. Sama povinná připouští, že žádné listiny ke svému návrhu nepředložila, toliko odkázala na vedené řízení, ať již u Okresního soudu v Přerově či Krajského soudu v Ostravě, přičemž listiny jsou veřejně přístupné a povinná si je mohla vyžádat a řádně svůj návrh doložit, což neučinila. Navrhla, aby odvolací soud potvrdil napadené usnesení soudu I. stupně jako věcně správné.
9. V replice k vyjádření oprávněné povinná setrvala na tom, že oprávněná porušila ust. § 315 odst. 1 o. s. ř. a způsobila povinné škodu, neboť její pohledávka za poddlužníkem je promlčená.
10. Odvolací soud přezkoumal z podnětu podaného odvolání napadené usnesení i řízení, které jeho vydání předcházelo, postupem podle § 212 a § 212a o. s. ř. ve spojení s ust. § 52 odst. 1 ex. ř. a shledal, že odvolání povinné není opodstatněné.
11. Podle § 55 odst. 2 ex. ř. návrh na zastavení exekuce musí obsahovat vylíčení skutečností rozhodných pro posouzení, zda byl podán ve lhůtě uvedené v odstavci 1; to neplatí, jde-li o návrh podaný nejpozději ve lhůtě podle § 46 odst. 6. Návrh na zastavení exekuce, který neobsahuje všechny náležitosti nebo který je nesrozumitelný anebo neurčitý nebo ke kterému nejsou přiloženy listiny k prokázání tvrzení obsažených v návrhu nebo který byl podán opožděně, exekutor odmítne. Je-li proti takovému rozhodnutí podáno odvolání, exekutor ho zruší a věc postoupí k vyřízení exekučnímu soudu.
12. Z obsahu předloženého spisu vyplývá, že povinná podala u soudního exekutora návrh na částečné zastavení exekuce ze dne 8. 3. 2021, a k prokázání v něm tvrzených skutečností neoznámila žádné důkazy, a spolu s návrhem žádné nepředložila. Pokud soudní exekutor považoval návrh povinné za úplný, neshledal důvod pro jeho odmítnutí podle § 55 odst. 2 ex. ř. z důvodu, že k němu nebyly přiloženy listiny k prokázání tvrzení obsažených v návrhu a předložil věc exekučnímu soudu, bylo na exekučním soudu, aby sám posoudil, zda jde o řádný návrh na zastavení exekuce ve smyslu ust. § 55 odst. 2 věty druhé ex. ř. Pokud měl soud I. stupně za to, že návrh povinné na částečné zastavení exekuce není úplný, a v souladu se zásadou hospodárnosti nevrátil návrh povinné soudnímu exekutorovi k odstranění vady, ale rozhodl se věc sám projednat a rozhodnout, měl ve věci nařídít jednání. Pouze při jednání soudu lze totiž účastníkovi poskytnout poučení podle § 118a odst. 3 o. s. ř. Teprve v případě, že účastník výzvy soudu nesplní a neprokáže svá tvrzení, lze jeho návrh zamítnout s odůvodněním, že v řízení neunesl důkazní břemeno. Povinné je proto třeba přisvědčit, že pokud měl soud I. stupně za to, že povinná neunáší břemeno důkazní, měl jí při jednání poskytnout poučení podle § 118a odst. 3 o. s. ř. Soudu I. stupně lze rovněž vytknout částečnou nepřezkoumatelnost napadeného usnesení spočívající v tom, že v odůvodnění napadeného rozhodnutí konkrétně neuvedl, jaká tvrzení povinné nebyla v řízení prokázána, neboť tvrzení povinné o tom, že soudní exekutor postihl exekučním příkazem pohledávku povinné za

poddlužníkem, ten dobrovolně neplnil, oprávněná podala proti poddlužníkovi žalobu a následně ji vzala zpět, byla v řízení listinami prokázána.

13. Z výše uvedených důvodů odvolací soud nesouhlasí se soudem I. stupně, že důvodem pro zamítnutí návrhu povinné na částečné zastavení exekuce je skutečnost, že povinná neunesla důkazní břemeno. Přesto je rozhodnutí soudu I. stupně ve výroku věcně správné.
14. Podle § 1982 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „o. z.“) dlužili si strany vzájemně plnění stejného druhu, může každá z nich prohlásit vůči druhé straně, že svoji pohledávku započítává proti pohledávce druhé strany. K započtení lze přistoupit, jakmile straně vznikne právo požadovat uspokojení vlastní pohledávky a plnit svůj vlastní dluh.
15. Podle § 1982 odst. 2 o. z. započtením se obě pohledávky ruší v rozsahu, v jakém se vzájemně kryjí; nekryjí-li se zcela, započte se pohledávka obdobně jako při splnění. Tyto účinky nastávají k okamžiku, kdy se obě pohledávky staly způsobilými k započtení.
16. Podle § 1987 odst. 1 o. z. k započtení jsou způsobilé pohledávky, které lze uplatnit před soudem.
17. Podle § 1987 odst. 2 o. z. pohledávka nejistá nebo neurčitá k započtení způsobilá není.
18. Podle § 580 odst. 1 o. z. neplatné je právní jednání, které se přičí dobrým mravům, jakož i právní jednání, které odporuje zákonu, pokud to smysl a účel zákona vyžaduje.
19. Podle § 586 odst. 1 o. z. je-li neplatnost právního jednání stanovena na ochranu zájmu určité osoby, může vznést námitku neplatnosti jen tato osoba.
20. Podle povinné je důvodem pro částečné zastavení exekuce skutečnost, že pohledávka oprávněné v rozsahu 2 095 892,53 Kč zanikla započtením pohledávky povinné, kterou má vůči povinné z titulu náhrady škody. Povinná vyzvala oprávněnou k úhradě náhrady škody dopisem ze dne 8. 3. 2021, který byl doručen oprávněné dne 9. 3. 2021, jak vyplývá z jejího stanoviska ze dne 25. 3. 2021. Pohledávka povinné je tedy splatná (§ 1982 odst. 1 věta druhá o. z.) a uplatnitelná u soudu (§ 1987 odst. 1 o. z.). Důvod pro zamítnutí návrhu povinné na částečné zastavení exekuce spočívá ve skutečnosti, že povinná uplatnila k započtení pohledávku, která je co do základu a výše sporná, tedy nejistá (viz níže) a taková pohledávka je podle § 1987 odst. 2 o. z. k započtení nezpůsobilá. Započtení takové pohledávky odporuje zákonu a je relativně neplatné, přičemž této neplatnosti se oprávněná dovolala (viz vyjádření oprávněné ze dne 25. 3. 2021). Účinky započtení proto nenastaly a oprávněnou vymáhaná pohledávka nezanikla.
21. Povinné nevznikl nárok na náhradu škody ve smyslu ust. § 315 odst. 2 o. s. ř. již v důsledku samotné skutečnosti, že oprávněná vzala zpět poddlužnickou žalobu a řízení bylo zastaveno. Je třeba zabývat se i tím, z jakého důvodu tak oprávněná učinila, přičemž s ohledem na její věcné argumenty je zřejmé, že zjištění existence tvrzené pohledávky povinné na náhradu škody vyžaduje rozsáhlé a složité dokazování. Námitka započtení uplatněná jako obrana v exekučním řízení však může obstát pouze v případě, bude-li aktivní pohledávka (tj. pohledávka povinné) zcela nepochybná a nebude-li nutné k jejímu zajištění provádět žádné složitější dokazování (srov. rozsudek velkého senátu Nejvyššího soudu ze dne 9. 9. 2020, sp. zn. 31 Cdo 684/2020).
22. Z uvedených důvodů odvolací soud podle § 219 o. s. ř. ve spojení s ust. § 52 odst. 1 ex. ř. potvrdil ve výroku věcně správné usnesení soudu I. stupně, s korekcí, že byl zamítnut návrh povinné na částečné zastavení exekuce.

23. O nákladech odvolacího řízení nebylo rozhodováno, neboť o nich přísluší rozhodnout soudnímu exekutorovi příkazem k úhradě nákladů exekuce (§ 87, § 88 ex. ř.).

Poučení:

Proti tomuto usnesení **lze** podat dovolání za podmínek uvedených v § 237 o. s. ř., a to do dvou měsíců od doručení rozhodnutí odvolacího soudu k Nejvyššímu soudu České republiky v Brně prostřednictvím Obvodního soudu pro Prahu 3.

Praha 15. září 2021

JUDr. Jitka Denemarková v. r.
předsedkyně senátu